

1000 854

Korj. rmt. nr. *3.*

Järje nr. *10*

Jumala 1993
.....

(Asja nimi)

Handwritten text in a cursive script, likely a letter or document. The text is written on aged, yellowed paper with some stains and a faint red circular mark. The script is dense and difficult to decipher due to fading and bleed-through from the reverse side. The text appears to be a personal communication, possibly a letter or a note, with several lines of writing. The ink is dark, and the paper shows signs of significant age and wear.

Jummala Nõu

Innimesse iggawessest õnnistusfest:
eh

Lühhiene Õppetus,

Fuida innimenne on

I. Jummala sarnatseks lohud,

II. Patto sisse langenuid,

III. Pattust ärrapeästetud
ning kalliste lunnastatud, ja
mil wiisil temma,

IV. Sest kallist ärralunnas-
tamisfest peab kasso sama,

Et iggamees woib lühhidelt tunda
fuida temma peab

õiete uskuma,

waggaste ellama, ja

iggaweste õnsaks sama:

Küsimiste ja Kostmistega üllespandud,
ja pühha kirja sannadega
linnund ja ärrafelletud.

JESUSSE Nimmel.

I. Doyetus,

Kuida Jummal innimest on lonud.

I. Küssiminne.

Kes on taewa, Ma, merre, ja keik, mis seäl sees on, lonud ning tännini hoidnud?

Kostminne. Kolm-ainus Jummal, Jäsa, Pöeg ning pühha Waim.

I Mos. 1, 1. 2. 3. Algmisjes loi Jummal taewast ja maad; ja se Ma olli tühhi ja paljas, ja pimmedus olli süggawusse peäl, Ja Jummal Waim olli lähwitamas wee peäl; Ja Jummal ütles: Sago walgus; ja walgus sai.

33 Paul. 6. s. Jehowa sanna läbbi on taewad tehtud, ja temma su Waimo läbbi keik nende wäggi.

II. Mitme päwaga loi Jummal keik, mis on lodud?

Kue päwaga. Esimesesl päwal loi Jummal se walgusse; teisel taewa; kolmandamal lahutas Jummal se ma merrest ärra, ning loi ma peäl keiksuggust rohto ja puud; neljandamal päwa, lu, ja need tähbed; wiendamal, keiksuggused kalled ja äinnud; kuendamal, keiksuggused lojused, ussid, maud, ja wimalkse innimesse. I Mos. 1.

III. Kuida loi Jummal innimesse?

Mulla tükkist loi Jummal innimesse, Adam nimmi, ja temma naese Adama külje luust, Ewa nimmi.

I Mos. 2, 7. Ja Jehowa Jummal walmistas sedda

sedda innimest, mis põrm on, mullast, ja puhhi is
temma ninnasse ellawat õhko.

IV. Mis süggune olli innimenne omma esä-
messä lomisse polest?

Temma oui Jummal omma Poja sarnane.

I Mos. 1, 26, 27. Ja Jummal ütles: Tehkem
innimest ennaste nõo järrele ennaste sarnatseks,
et nemmad wallitsewad ülle kallade mis merres,
ja ülle lindude mis taewa al, ja ülle lojuste, ja
keik ülle se Ma, ja keik ülle romajatte, mis Ma
peal romawad. Ja Jummal loi se innimesse om-
ma nõo järrele, Jummal nõo järrele loi ta ted-
da; mehheks ja naeseks loi temma neid.

V. Kuida olli innimenne Jummal sarnane?

Nenda et ta olli pühha, õige ja õnnis,
ilma pattota ja waewata.

Ewes. 4, 24. Ja teie peate ennaste peäle wõtma
sedda uut innimest, kes Jummal sarnatseks on
lõdud tõssise õigusse ja pühhitusse sees.

VI. Kuhho panni Jummal innimest, kui ta
tedda sai lonud?

Jummal panni tedda Edeni ehk para-
disi aeda, et temma sead' di harrima
ning hoidma.

I Mos. 2, 15. Ja Jehowa Jummal wõttis se
innimesse, ja panni tedda Edeni aeda, sedda har-
rima ja sedda hoidma.

VII. Mis käske andis temma temmale?

I Mos. 2, 16, 17. Ja Jehowa Jummal käs-
tis innimest ja ütles: Keikist aja puist woid sa

Kül süa; agga seit hea ja kurja tundmisse puust ei pea ja mitte söma; sest mil päwal süana sest södd, pead ja süma sürema.

II. Öppetus.

Kuida inimenne on patto süsse langenud.

I. Agga ons inimenne se hea ja õnsa ello süsse ehk Jummalat süarnatsüks jänud?

Ei olle mitte jänud; sest temma süoutas südda õnne ärra sürrati süettüsse ja süawalasüsse läbbi.

II. Kuida süettis sürrat inimest?

Temma süoutas temmale süawalasüte süuremat süarkust, ja süettas süedda se läbbi, et sü Jummalat ja temma süasso-süanna mahhäältis, ja sürrati süanna süöttis süulda.

I Mos. 3, 1-7. Agga madde olle süawalam süi süell süellad, mis süälja süäl, mis süehowa süummal olle süeinud, ja se süütles süaese süasto: Süas se on, et süummal süedda süõnnd? süeie ei süea ei süübestü sürobho süa süüsti süöma. Süa süaene süütles süa süasto: Süül süeie süome sürobho, süa süüllasü; süaga süelle süüllasü, mis süest süeda, on süummal süürelaud: süeie ei süea süitte süest süöma egga süeinäsü süuutma, et süeie ärra ei süurre. Süa süadde süütles süaese süasto: Süeie ei süea süitte süurma süurrema. Süest süummal süeab, mil süäl süeie süest süöte, et süeie süilmad süs sülähti süawad ja süate süi süummal

Zummal, ja tunnete head ja kurja. Ja se naene näggi, et se pu hea olli roaks, ja et ta filmadele himmo teggi, ja et se pu olli armas, et ta pididi tarjaks teggema; siis wottis ta temma wiliast ja söi, ja andis ühtalse ka omma mehhele ja temma söi. Siis said nende mollematte filmad lahti ja tundsid ennast allasti ollewad: ja nemmad ömölesid wigi, lehta kofko ja teggid ennestele põlled.

III. Öns siis innimenne se patto läbbi sure hädda sisse sattunud!

Jah, temma on isseennast ja keik omma sugguwõssa keigesurema hinge ja ihho hädda sisse saatnud.

Rom. 3, 10. 11. 12. Nenda kui kirjutud on: ei olle kes õige on, ei ühteainustki; ep olle sedda kes maistab, polle sedda kes Zummalat diete otsib; nemmad on keik kõrwale lainud nemmad on ühtlase kõlwatumaks sanud, ei olle sedda kes head teeb, ei olle ühteainustke. 14 Paul. 3. 1.

IV. Mis suguse hädda sisse on nüüd keik innimesed hinge polest sanud?

Se sure hädda sisse, et nemmad ommast wäest ei kolba ühtegi head teggema agga ussinad ning walmis on kurja teggema.

Ewess. 4. 18. Kes ommas meles pimmedaks sanud, ja on kangel Zummalala ellust ärra se rummalusse pärrast, mis nende sees on, nende südäme korwadusse pärrast.

V. Misugguse hädda sisse on nemmad
ihho polest sanud?

Et nemmad nüüd on többised, häddas,
waewas ja surrelikkud.

I Mos. 3, 19. Omma palle higgi sees pead sa
leiba söma: senni kui sa jälle mullaks saad, sest
sestisammast olled sa woetud. Sest sinna olled
pöem ja pead jälle pöemuks sama.

VI. Misuggused on nüüd keik innimesed
patto pärrast?

Nemmad on wihha ja surma lapsed,
se on: Jummalala wihha ja iggawesse pör-
go pina wäärt.

Rom. 5, 12. Otselui ühhe innimesse läbbi pat
on ma ilma sisse tulnud, ja patto läbbi surm: nen-
da on ka surm keikide innimeste sisse läbbilainud,
kelle ühhe sees nemmad keik on patto teinud.

VII. Kas woixwad innimesed nüüd isseent-
nast sest häddast peästa?

Ei woi mitte; sest nemmad ei woi isse-
ennesest mitte omma hinge hädda öiete
tunda egga sest lahti sada.

Joan. 9, 40 41. Ja monningad neist Bari-
feridest ütlesid Jeesusse wasto: Kas meie ka pim-
medad olleme? Jeesus ütles nende wasto: Olle-
site teie pimmedad, siis ei olleks teil mitte patto, ag-
ga et teie nüüd ütlete: meie näme, siis jääb teie pat.

Rom 7, 24. Oh minna willets innimenne! Kes
peästab mind sellesinnatse surma ihhust? Erwes. 4,
18. Ebr. 2, 15. Ap. T. 28, 26, 27.

III. Dypetus.

Kuida innimenne on pattust ärra-
peästetud ja kalliste lunnastud.

I. Ons Jummal tahtnud, et innimenne pid-
di patto sisse jama ja hukka jama?

Ei olle Jummal sedda mitte tahtnud,
ta tahtis, et innimenne pididi pattust peäs-
ma ja õnsaks sama.

Esef. 33, 11. Mi tõeste kui ma ellan, se on Is-
sanda Jehowa sanna: mul ep olle head meelt sel-
le surmast, kes õal, waid sest: kui se, kes õal on,
põrab omma tee peält, et ta woiks ellada. Põör-
ge ümber, põörge ümber omma kurja tede peält; sest
miskparrast tahhate teie surra, oh Israeli suggu.

2 Peet. 3, 9. Jummal on pitka melega meie was-
to, ja ei tahha mitte, et monned peawad hukkamis-
nema, waid et leik peawad meleparrandamist
kätte sama.

II. Mis läbbi on Jummal seddasinnast omma
armo tahtmist pattuse innimesele tootanud?

Se läbbi, et ta on tootanud omma ain-
so Poia läkkitada Lunnastajaks ning Dn-
nisteggias.

I Mos. 3, 15. Ma tahhan wiha waeno tõsta
sinno ja naese wahhele, ja sinno seemne ja tem-
ma Seemne wahhele; Sesamma peab so pea rõh-
huma, ja sinna wõttad temmale kanda rõhhuda.

I Mos. 22, 18. Ja sinno Seemne sees peawad
leikma ilma rahwas ennast õnnistama. Kalat.

III. On Jummal omma tootusse sanna
tõeks teinud?

Jah on omma tootusse-sanna tõeks teinud,
ja omma Poia seie ilma sisse laskitanud.

Kalat. 4, 4. Kui aeg täis sai, laskitas Jummal
omma Poega, et ta piddi naesest sündima ja kässo
alla sama; et temma neid, kes kässo al ollid, piddi
arralunnastama et meie piddime laste õigust sama.

IV. Kuida on Jummal Poeg seie ilma
sisse tulnud?

Temma on pühhas Waimust sadud, ja
neitsist Mariast ilmale todud.

Luk. 1, 25. Ja se Ingel wastas ja ütles temmale:
Pühha Waim peab so peäle tulles ja keigelõrge
ma wäggi so ülle wariama: sepärrast peab ka se
pühha mis sünnust sünnib, Jumala Poiaks hütama.

V. Mis on Jummal Poia ehk meie Lunn
nastaja nimmi?

JESUS KRISTUS.

Matt. 1, 21. Temma peab ühhe poia ilmale to
ma, ja sinna pead temmale nimme pannema JE
SUS, sest temma peastab omma rahwast nend
de pattudest. Joan. 1, 42.

VI. Mis on Jesus Kristus omma olles
misse polest?

Tõssine Jummal ja tõssine innimenne.

Rom. 9, 5. Kelle pärralt wannemad on, ja
kellest Kristus tulles lihha polest, kes on ülle kei
side Jummal, kidetud igaaweste, Amen.

VII. Kuida piddi meid Jesus Kristus kurras
tist, pattust ning surmast päästma?

Temma piddi meie pattud ennese peäle
wõtma ja kändma. Joan.

Joan. 1, 29. Teisel päwal näab Joannes Jesus enne jure tullwad; ja ütles: Wata, se on Jummalal Tall, kes ma ilma patto ärrakannab.

Esa. 53, 4. Tõeste, meie haigused on Temma ennese peäle wõtnud, ja keif meie wallo kannid; agga meie arwasime tedda temma ennese su pärrast wigga seks tehtud, Jummalast pekstud ja wacwatud ollewad. 2 Kor 5, 21.

VIII. Misga on temma meie patto süüd maksnud?

Omnia falli werre ja surmaga.

1 Peet. 1, 18. 19. Ja teie teate, et teid ei olle ladduwatse asjadaga, ei hõbbega egga kullaga lunastud teie tühjast ellamisest, mis teie ollete wannemist õppinud, waid Kristusel kui ühhe ilma wigata ja puha Talli kallil werrega.

1 Tim. 2, 6. Kes eennast isse on annud lunastamise hinnaks keifide eest, et se ommal ajal piddi illestunnistadama. Matt 20, 28.

IX. On Kristus Jesus surma sisse jäänud?

Ei olle mitte jäänud, sest temma on surinust jalle üllesõusnud, taewa läinud, ja istub Jummalal parremal kael.

1 Kor. 15, 3. 4. Sest ma ollen keigeesste teislet sedda annud, mis minna ka ollen sanud et Kristus on surnud meie pattude eest kriade järele, ja et temma on maetud, ja et ta on illestõusnud kolmandamal päwal kriade järele.

Mark. 16, 19. Ja Issand, kui ta nendega sai rääkinud, woeti ülles taewa ja istub Jummalal parremal polel.

X. Mikspärrast on Jeesus Kristus taewa ehk omma au sisse läinud?

Et temma meie eest piddi palluma ja pühha Waimo meile andma.

Ebr. 7, 25. Sepärrast woib temma ka allati ja täieste õnsaks tehha neid, kes temma läbbi Jummalala jure tulleswad, ja ellab ikka, seks et ta nende eest pallub.

Rom. 8, 34. Kes se, kes woib hukkamvista? Kristus on se, kes surnud, ja mis weel ennam, kes ka ülesärratud, kes ka on Jummalala parremal täel, kes ka meie eest pallub.

Joan. 16, 7. Agga minna ütlen teile sedda tõt: se tulleb teile heaks, et minna ärralähhan; sest kui minna ärra ei lähhä, siis ei tulle trööstia mitte teie jure; agga kui minna saan ärraläinud, tahhan minna tedda teie jure läkkitada. Ap. T. 2, 33.

XI. Kas siis Jeesus Kristus taewast jälle tulleb?

Jah tulleb nähtawal kombel kohhut moistma ellawatte ja surnutte peäle.

Ap. T. 1, 11. Sesinnane Jeesus kes teilt on üleswoetud taewa, se peab tullesma selsammal kombel, kui teie tedda ollete näinud taewa ärraminnewad. 2 Tessal. 1, 6, 10. Ap. T. 10, 42.

XII. Mis head on Jeesus Kristus omma kannatamisese surma ja ülestousmisese läbbi meile saarnud?

Temma on keik innimesesed Jummalaga leppitanud, omma õigust ja pühha Waimo neile saarnud, ja sedda kohhut, et nemmad Jummalala sees iggawesse õnne ja ilmalõp matta rõmo woivad sada. 2 Kor.

2 Kor. 5, 19. Gese et Zummal olli Kristusse sees ja leppitas ma, ilma isse ennesega ärra, ja ei arwanud neile mitte nende ülleastmisesjed süüks; ja temma on meie sisse pannud ärra leppitamisse saña.

Esaia 53, 11. Mo sullane, se Dige teeb paljo digeks se läbbi, et nemmad tedda tundwad, sest Temma kannab keik nende üllekohbut. Joan. 17, 21. 24. Rdm. 3, 25. 26. 5. p. 1. 2. 8. 11. f. Kal. 3, 11. 1 Joan. 1, 3.

XIII. Rust öppime meie sedda keik:

Meie öppime sedda Ewangeliummist ehk armo-öppetusfest.

Rom. 1, 16. Minna ei häbbene mitte Kristusse armo-öppetusfest, sest se on Zummala wäggi önnistusseks iggawehhele, kes ussub, ni hästi Juda mehhele essite, kui ka Kreka mehhele. Gese Zummala digus ilmutakse sellesamma sees ussust usko, nenda kui kiriotud on! Ugga se, kes ussust dige on, peab ellama.

XIV. Mis teeb Zummal Ewangeliummi läbbi.

Zummal katsub ja pallub meid raskeste, et meie peame temmaga leppima, se on: sedda lihha meelt, mis üks waen on Zummala wasto, mahhaiätma, ja keikist andist, mis meie Issand Jesus Kristus meile on saatnud, ossa ja kasso wötma.

2 Kor. 5, 20. Meie pallume nüüd Kristusse asemel: Andke ennast Zummalaga ärraleppitada. 1 Joan. 1, 3.

1 Kor. 1, 9. Zummal on ustaw, kelle läbbi teie ollete kutsitud temma Poia meie Issanda Jesusse Kristusse ossasamisseks.

IV. Öppetus.

Mil wisil innimenne Jesuse Kri-
tuse lunnastamisest kasto saab.

I. Sawad siis keik innimesed neist Jesuse
armo andist ossa ning kasto?

Ei sa mitte et kü Jesus neid keik on kal-
liste ärralunnastanud ja veästaud.

Matt. 7, 21. Ei sa keik, kes minno wasto üt-
leb; Jesand, Jesand! taewariki, waid kes teeb
minno Jessa tahtmist, kes toewas on.

II. Mikspärrast ei sa keik sest kallist Jesuse
lunnastamisest kasto?

Sevärrast, et se surem hulk sedda pim-
medust ehk pattust ello ennam armastab,
kui sedda walgust ehk woaga ello.

Joan. 3, 19. Agga se on se hukkamoiſtminne, et
Walgus on tulnud ma ilma sisse; ja innimesed
armastasid pimmedust ennam kui sedda Wal-
gust; sest nende teud ollid kurjad.

III. Kes need on, kes nende temma kallist
lunnastamisest kasto ei sa?

Keik need, kes uhhe ehk mitme awwa-
likko patto sees jäwad ellama.

Kal. 5, 19. 20. 21 Awwalikud on lihha teud,
mis on needsinnatsed: abbiellorikminne, horus, ro-
jus, simalus, woora-juumala tenistus, woidus,
waen, riid, kadde wihha, wihhastelemisjed, riid-
lemisjed, lahkumisjed, seggisjed öppetusjed, kad-
dedus, tapmisjed, liigiominne, prassiminne, ja
mis nende sarnasjed on, mis minna telle eune üt-
len,

len, nenda kui minna ka eune ollen ütelnud, et need kes nisuggust tewad, ei pea mitte Zummala riki-párrima. Jak. 2, 10, 11.

IV. Kas siis need sawad kasso Jesusfest, ked, da náitse agga peált waggad ollewad?

Ei sa mitte, kui nemmad seest piddi pattused himmud armastawad, ja ilmalikko asjade eest ennam murret kandwad, kui omma hinge parrandamisse eest.

2 Tim. 3, 5. Kellel on Zummala kartusse nágo, agga selle wáge salgawad nemmad árra, ja neist lahku. Matt. 7, 22, 23.

1 Joan. 2, 15. Kui keige ma-ilma armastab, selle sees ei olle mitte Issa armastus. Tit. 1, 16.

V. Kes siis sest kallist Jesusse lunnastamisest kasso sawad?

Need úkspáinis sawad ossa ja kássi, kes omma hinge hádda óiete tundwad, ommad pattud súddamest kahhetsewad, mahha játwad ja óige ussoga Jesusse omma aino Dnnisteggia káest abbi otsiwad.

Mark. 1, 15. Zummala riik on liggi tulnud parrandage meelt, ja uskuge armo-óppetust.

Esa. 1, 16, 19. Peske ennast, puhhastage ennast, saatke ommad kurjad teud mo filma eest árra, seiske kurja teggemast: óppige head teggema, houndke, mis kóhhus, saatke úlleannetumad óige teie, moistke kóhhut waeste lastele, selletage leske naeste asjad árra. Et tulge siis, ja selletagem ommad asjad issekeskes, útleb Jehowa. Kui teie pattud on kui elle-punnased rided, siiski pearwad

nemmad ni walgeks sama kui lummi: kui nemmad punnased on, kui werre karwa rie, peawad nemmad ommeti walge willa sarnatseks sama.

VI. Missuggused armo aännid sawad need, kes nenda pattust pöörwad ja Jesusse sisse uskwad?

Nemmad sawad 1) sedda Jummalala armo, et nemmad ennast julgeste woivad Jummalala lapsiks kitleda.

Ewef. 1, 5. 6. Jummal on meile enneseädnuud laste õigust Jesusse Kristusse läbbi ennese pole omma tahtmisse hea mele järrele, omma armo au liusseks, misga temma meid ennesele armsaks teinud, se armsa Poia sees.

2) Pattude andeks, andmist; Ewef. 1, 7. Kelle sees meil on ärralunnastamine temma werre läbbi, pattude andeks, andminne temma armo rikkust möda. 1 Joan. 1, 9.

3) Iggawest õigust; Bil. 3, 8. 9. Ja tões-te minna arwan ka keik kahjuks minna Isfanda Jesusse Kristusse wägga kalli tundmisse wasto, kelle pärrast ma keik ollen kahjuks arwanud, ja arwan sedda keik pühkmed ollwad, et ma Kristust woiksin käsjuks sada, ja et mind temma seest leitakse, et mul ei olle omma õigust, mis käsust tulleb, waid mis Kristusse ussu läbbi tulleb, se õigus, mis Jummalast tulled usso läbbi.

4) Pühha Waimo; Ap. T. 2, 38. Peetrus ütles nende wasto: Parrandage meelt ja iggawest teie seast laske ennast ristida Jesusse Kristusse nimme peäle pattude andeks andmisseseks, ja siis peate teie pühha Waimo anni sama.

5) Iggaxwest ello; 1 Joan. 5, 11. 12. 13. Ja se va se tunnistus, et Zummal meile on iggaxwest ello annud, ja sesamma ello on temma Voia sees. Kellel se Voeg on, sellel on ello: Kellel Zummal Voega ei olle, sellel ei olle sedda ello mitte. Sedda ollen ma kirjotanud teile, kes teie ussute Zummal Voia nimme sisse, et teie peate teadma, et teil iggaxenne ello on, ja et teie peate ussma Zummal Voia nimme sisse. Joan. 17, 3.

VII. Kuida peab nisuggune xagga innimenne ellama, kui temma ni sured aämid tahs hab orsani hoida?

1) Peab temma sedda, mis ta ristmises on tootanud, kindlaste piddama, ja usso läbbi Kristusse sisse jama.

1 Peetr. 3, 21. Selle wastotähendus se ristminne teeb meid nüüd ka onsaiks, (ei mitte vojnsse ärrasaatminne lihha peält, waid hea süddame-tunnistusse julge kuisminne Zummal läest) Jesusse Kristusse ülestoussmisse läbbi.

Joan. 15, 4. Jäge minno sisse ja minna teie sisse: otsekui minapu oks ei woi wilja kanda isse ennesest, kui temma ei ja winapu külge, nenda ka teie, kui teie ei ja minno sisse.

2) Peab ta pühha Waimo juhhatamisse järrele ellama.

Rom. 8, 12. 13. 14. Sepärrast nüüd, wennad, ei olle meil wölgo lihha, et meie peaksime lihha järrele ellama; sest kui teie lihha järrele wöttate ellada, siis peate teie surema; agga kui teie Waimo läbbi ihho teud wöttate surretada, siis

siis peate teie eliamas: test ni mitto kui Jummalas
Waimo läbbi juhatakse, needsiinnatsed on Jum-
mala lapsed. Kal. 5, 28.

3) Peab ta jummalas sannast ja kallist
dhtosõmas aias omma hingele ussu fin-
nitust saatma.

I Pet. 2, 2. Himmustage otsego praego sinu
dinud lapsokessed sedda Jummalas sanna selget
pima, et teie selle läbbi wotte kaswada.

I Paul. I. 2. 3. f. Wägga õnnis on se inni-
menne, kes ei käi dälatte nou järrel, egga seisa
pattuste tee peäl, egga istu pilkiatte järre peäl;
waid kel hea meel on Jehowa kässo-öppetusest,
ja mõtleb ta kässo öppetuse peäle õõd ja pä-
wad; siis on temma otsego pu, mis wee soonte
äreristatud, mis omma wilja annab ommal aial,
ja selle lehhed ei püddene, ja keik mis ta wõttab
tehha lähhäb forda.

I Kor. II, 28. 29. Innimenne katsko isse en-
nast läbbi, ja nenda sõgo temma sest leiwast, ja
jogo se karrika seest: sest kes kõlwato sõõb ja joob,
se sõõb ja joob isseennesele nuhtlust, n. t. f. Ap-
t. 2, 46. 47.

4) Peab ta walwama, ja Jummalat
keigest iüddamest palluma.

I Peet. 5, 8. Olge kassinad, walwage sest
teie waenlane kurrat käib ümber, kui mõiraja
koukoer, ja otsib, sedda temma woiks ärraneel-
da, selle wasto seiske kindlaste uskus. Matt. 7,
7. 8.

5) Peab ta omma hinge waenlaste, se
on:

on: turrati, ma ilma ja omma lihha himmo wasto wannema ja neid ärrawoitma.

Kal. 5, 16. 17. Käige Waimus, siis ei te teie mitte lihha himmo järrele: sest lihha himmustab Waimo wasto, ja waimlihha wasto, agga need sijnatsed on teire teise wasto, et teie sedda mitte ei te, mis teie ial tahhate. Ebr. 12, 4. 1. Joan. 5, 4. 5. Ewes. 6, 10, 13. 1 Peetr. 2, 11.

6) Peab ta siin ilmas keik willetsust ja risti kannatlikko suddamega kannatama.

Ebr. 10, 36. Kannatusst lähhäb teile tarwis, et teie Jummalatahtmist tehhes woite tootust kätte sada. Jak. 5, 7. 8.

VIII. Kas siis töösised risti-innimesesed peawad siin ilmas risti ja willetsust kannatama?

Ja peawad kannatama.

Luk. 9, 23. Ja Jesus ütles keikile: Kui legi minno järrele tahhab tulla, se salgago isseennast ärra, ja wötke omma risti iggapääw ennese peäle ja käigo minno järrel. 2 Tim. 3, 12. Ebr. 12, 8.

IX. Mitmesuggune on nende waggade risti ja willetsus?

Kahhesuggune, 1) se wäljaspiddine, 2) se seestpiddine risti ja willetsus.

X. Mis on se wäljaspiddine risti ja willetsus?

Keik hädda, mis wäljaspiddi nende peäle tulleb, kui neile ülleföhut tehakse ja nende waggad ello teotakse. n. t. s.

Joan.

Joan. 16, 1. 2. Sedda ollen minna teile räki-
mud, et teie ennast ei pahhanda. Ja nemmad lük-
kawad teid koggodussest wälja; ka tulleb se tund,
et iggaüks, kes teid tappab, mötleb ennast Jum-
malale melehead kui ühhe ohwriga teggewad.

XI. Mis on se seestpiddine rist?

Seestpiddine rist on se waew, mis inni-
menne wastopannes tunneb, kui pattu-
sed himmud ja mötted temma meelt
wasto seestpiddi touswad.

38 Paul. 19. s. Ma rāgin omma üllekohhut
ülles, ma ollen murrees omma patto pärrast.
Rom. 7, 24.

XII. Mikspärrast peawad need waggad ni-
suggust risti ja willetsest kannatama?

Sepärrast et nemmad peawad ikka
parremaks, pühhamaks, waggamaks ja
Kristusse sarnatseks sama.

1 Peet. 1, 6. 7. Teie peate wägga rõõmsad ol-
lema, kes teie nüüd pisisut (kui se tarwis lähhäb)
kurwad ollete monnesarnaste kiusatusse sees, et
teie usst, kui se saab läbbikatsitud, peab leitama
paljo illema ollemast kui kuid, mis kaub, ja süs-
ti tulles läbbikatsutakse, litusseks ja auuks ja
auustamisseks, kui Jesus Kristus ilmub. Ebr.
12, 10. Rom. 8, 29.

XIII. Kas Jummal need waggad nende wil-
letsuste sees ka rõmustab?

Jah Jummal rõmustab neid jo siin il-
mas nende willetsuste sees.

2 Kor. 1, 3. 4. 5. Kidetud olgo Jummal ja meie
 Issanda Jesusse Kristusse Issa, se süddamelikko
 hallastusse Issa, ja keige trööstimisse Jummal,
 kes meid trööstib keige meie willetsusse sees, et
 meie woime trööst da neid, kes keigesugguse wil-
 letsusse sees on, se trööstimisega, misga meid en-
 did Jummalast trööstitakse. Gest ottego meil
 Kristusse kannatamissi palio on, nenda trööstit-
 takse meid ka rohkeste Kristusse läbbi.

X V. Kas need waggad wahhest keigest
 willetsussest peäsewad?

Jah, nemmad peäsewad keigest willet-
 sussest, kui Jummal neid ühhe önsa sur-
 ma läbbi siit ma-ilmast ärrakorristab a)
 wiimset väwal surnust üllesärratab b) ja
 omma taewariki wöttab c).

a) Luk. 23, 43. Töest minna ütlen sulle:
 na pead sa minnoga Paradisis ollema.

b) Joan. 5, 28. 29. Tund tulleb, mill
 kes haudada sees on, peawad temma, ja
 Poia, heäle kuulma ja wälja tullema, kes
 teimud, ello ülestousmisfeks; agga kes
 ha teimud, hukkamoisimisse ülestousmisse

c. Matt. 25, 34. Siis wöttab öölda
 gas neile, kes temma parremal kael on
 tenna, minno Issa önnistud, pärrige sei-
 ningrifi, mis teile on walmistud ma-ilu-
 tamisest.

XV. Öns nemmad siis taewas keige
 wast ja ristist lahti?

Jah, seäl on nemmad keigest wa

lahti, näwad Jummalat pallest pallestse,
ning tundwad Jummalat sees ilmalõp-
maeta rõmo.

Jlm. 7, 16. 17. Meil ei pea ennam nälgä eg-
ga ianno ennam ollema; ei peage nende peäle
langema päike egga mingisuggust pallawat, sest
se Tal, mis leste au-järke on, peab kui karjane
neid hoidma, ja neid juhhatama ellawatte wee-
hallikatte iure, ja Jummal wõttab teik silma pis-
sarad nende silmist ärrapühkida.

Job. 19, 25. 26. 27. Minna tean, et mo Jum-
nastaja ellab, ja Temma jääb wiimsesks põrmo
peäle seisma; ehk kül ussid mo nahhaga sedda
libha sawad ärrakorinud, süski saan ma omma
a seest Jummalat nähha, kedda minna saan
sele nähha, ja minno silmad sawad tedda
a, ja mitte wõdras. 1. Peetr. 1, 8.

Jlm. 4, 18. Kül Jõsand mind ka peästab
nende kurjast teust, ja aitab omma tae-
gisse;

nale olgo au iggaweste igga-
wessesks aiaks, Amen.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

Handwritten text, likely bleed-through from the reverse side of the page.

REB 790
Jummal
Rariteet

ENSV
Riiklik Avalik
Raamatukogu

REB 790 V

